

громадянському суспільстві, яке знаходиться на шляху формування, особливого значення набувають стосунки між державою і громадськими організаціями. Раніше в нашій країні вони мали односторонній характер і проявлялися у всебічному контролі громадських організацій з боку державних структур. Нині ж ці стосунки зазнали якісних змін та передбачають партнерську взаємодію. В цілому, громадські організації на сучасному етапі суспільно-політичного та правового розвитку України слугують своєрідною сполучною ланкою між політичним і громадським життям, яка виконує стабілізуючу та інтегративну роль у суспільстві.

Література

1. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 26.02.2016 р. № 68/2016. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/68/2016>.
2. Про громадські об'єднання [Електронний ресурс]: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
3. Меркулова К. О. Поняття «громадська організація»: теоретико-правовий аспект / К. О. Меркулова // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – № 1(56). – С. 192-197.
4. Юрій М. Ф. Політологія: підруч. / М. Ф. Юрій. – К.: Дакор, КНТ, 2006. – 416 с.
5. Мельничук О. Ф. Роль громадських організацій у здійсненні захисту права людини на освіту / О. Ф. Мельничук // Адвокат. – 2011. – № 9 (132). – С. 13-16.

УДК 346.52:346.2 (043.2)

Александров М. Р., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Тимкович І. І., старший викладач

ДЕРЖАВНІ (ПУБЛІЧНІ) ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СВІТУ

За сучасних умов розвитку ринкової економіки механізм державних закупівель має важливе не лише економічне значення, але й пов'язаний з вирішенням правових, процедурних та організаційних питань. Як слушно зауважує Петруненко Я. В., конкурентоспроможна система закупівель є частиною ринкової економіки і розвивається разом з нею. А належне правове регулювання ринку державних закупівель стимулює економічний розвиток країни й активізує розвиток господарських структур, які таким чином мають гарантований ринок збуту продукції. Від рівня розвитку

державних закупівель безпосередньо залежить ефективність значної частини видатків бюджетної системи [1, с. 1]. Підтвердженням цього можуть слугувати наступні дані: державні закупівлі як самостійний сегмент національного ринку, складає в середньому 12 % для високорозвинутих країн і до 20 % для інших країн світу. Подекуди вони становлять четверту частину всього національного ринку: Нідерланди 26,3 % від обсягу ВВП країни, Чехія – 25,4 %. За таких умов більшість розвинутих країн при застосуванні механізмів державних закупівель встановлюють різноманітні національні умови і заходи для стимулювання внутрішнього підприємницького середовища [2]. А в Україні частка державних закупівель складає від 13 % до 18 % ВВП країни або від 37 % до 45 % загальних видатків держави [3].

Правовою основою регламентації державних закупівель є ГК України і Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р., яким закріплено поняття публічні закупівлі та створено підґрунтя для наступного етапу реформи державних закупівель. З прийняттям цього Закону усі закупівлі за бюджетні кошти називаються «публічними закупівлями», що більш точно передає суть закупівель і наближує Україну до європейської термінології, а також дозволяє відсторонитися від терміну «держзакупівлі», яке асоціюється з корупцією [4]. Підзаконні акти визначають Порядок функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, закріплюють Стратегію реформування системи публічних закупівель («дорожню карту»), порядок застосування переговорної процедури й розміщення інформації про публічні закупівлі та ін. Вказані акти встановлюють економіко-правові засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для задоволення потреб держави та територіальних громад з метою забезпечення ефективного й прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища і запобігання проявам корупції у цій сфері, а також розвитку добросовісної конкуренції і передбачають: 1) введення електронної системи закупівель ProZorro для замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень (а для замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт – 5 мільйонів гривень). При цьому вітчизняні та іноземні учасники всіх форм власності та організаційно-правових форм можуть брати участь у процедурах закупівель на рівних умовах. До того ж, оголошення про проведення процедури закупівлі обов'язково додатково оприлюднюються на відповідному веб-порталі англійською мовою, якщо очікувана вартість закупівлі перевищує суму, еквівалентну: для товарів і послуг - 133 тисячам євро; для робіт – 5150 тисячам євро; 2) запровадження системи

електронних закупівель протягом 2016 року у 2 етапи: з 1 квітня – для центральних органів виконавчої влади та замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання; з 1 серпня – для всіх замовників; 3) здійснення закупівель відповідно до річного плану, який безоплатно оприлюднюється на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель протягом 5 днів з дня їх затвердження, шляхом застосування однієї з таких процедур як відкриті торги, конкурентний діалог, переговорна процедура закупівлі. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику публічних закупівель, забезпечує функціонування безоплатного веб-порталу з питань державних закупівель через Державне підприємство «Зовнішторгвидав України».

Як зазначає В. Чабан, сьогодні в Європі, як правило, використовуються дві моделі електронних закупівель: 1) централізовані закупівлі – здійснюються єдиним органом з питань державних закупівель з метою забезпечення загальних потреб, тобто замовники доручають здійснення державних закупівель від їхнього імені централізованому органу, як в Німеччині; 2) децентралізовані закупівлі – передбачають самостійне здійснення замовниками закупівель, як у Швеції. У цій країні немає обов'язкової національної платформи електронних закупівель, а є велика кількість приватних операторів, також муніципалітети мають власні електронні платформи, що використовуються на добровільній основі [5, с. 22-23].

Цікавим є досвід Польщі щодо уникнення подачі нереальних пропозицій, тому при проведенні конкурсу практикується вимога внесення застави [6]. А в Японії такий захід має назву банківська гарантія з розміром не більше 5 % від суми контракту [7]. З метою ж запобігання конфліктів інтересів у сфері закупівель існує практика прийняття кодексів поведінки учасників цієї системи. Так, у Новій Зеландії діє етичний кодекс для тих, хто здійснює державні закупівлі. Таким чином, ряд різноманітних механізмів, що широко використовуються у практиці закупівель в країнах світу, можуть призвести до удосконалення процесу закупівель і в нашій країні.

Література

1. Петруненко Я. В. Господарсько-правові основи державних закупівель в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Я. В. Петруненко; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса, 2013. – 20 с.

2. Бережний Я. В. Щодо стимулювання розвитку підприємництва шляхом удосконалення механізму державних закупівель. Аналітична записка / Я. В. Бережний [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/1287/#_ftn1

3. Маркеєва О. Подолання системної корупції у сфері державних закупівель.

Аналітична записка / О. Маркєєва, О. Поліщук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1414/>

4. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://help.vdz.ua/hc/uk/articles/207307775-25-12-2015>

5. Чабан В. Електронні державні закупівлі: на шляху до інтеграції з ЄС / В. Чабан // Юридична Газета. – 2015. – 22 грудня. – № 52 (498). – С. 3.

6. Міщенко О. Особливості проведення торгів у країнах Центральної та Східної Європи / О. Міщенко // Державні закупівлі в Україні. – 2008. – № 7. – С. 32-40.

7. Чорна І. Державний прок'юремент у Японії / І. Чорна // Державні закупівлі в Україні. – 2007. – № 8. – С. 42-45.

УДК 341:004 (043.2)

Альберт А. К., Плужнік О. В., студентки,
Навчально-науковий Інститут комп'ютерних
інформаційних технологій,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Миронець О. М., старший викладач

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БОРОТЬБИ ЗІ СПАМОМ

Всесвітня мережа Інтернет відкриває доступ до великого масиву інформації, надає можливість спілкуватися на відстані, а також спрощує та значно пришвидшує проведення процесів, що пов'язані з трудовою діяльністю людей. Проте разом з корисною часто на особисті інтернет-скриньки можна отримати інформацію на зразок реклами та спаму. У наші дні вказані вище дані, які масово, без попередньої згоди отримувача на їх одержання, надсилаються за допомогою інтернету, представляють проблему, фактично порушують права та свободи інтернет-користувачів, що обумовлює актуальність її вирішення з юридичної точки зору.

«Спам» являє собою масову розсилку кореспонденції рекламного чи іншого характеру людям, які не висловили бажання її одержувати. Передусім, «спам» стосується рекламних електронних листів. Також вважаються спамом освідчення в коханні на електронну пошту, в чатах, соціальних мережах. Термін «спам» почав вживатися з 1993 року, коли рекламні компанії стали публікувати в групах новин Usenet, дискусійних листах, гостьових книгах повідомлення, що не мають відношення до заданої тематики, або повідомлення, які є прямою рекламою. Способи поширення спамів різні. Наприклад: інтернет, миттєві повідомлення, sms, блоги [1].

Багато країн на сьогодні розвивають власне законодавство у напрямку боротьби зі спамом. Основними принципами, які обов'язково